

Uitgegeven door de
Gebr. TERLAAK
wnd. Hoofdredacteur
D. TERLAAK

Redactie
en
Administratie
Oranjelaan, Loods 13,
Telefoon 171

Agenten te Holl. - Binnen:
Niev. Leuvenburgh, p.a.
Bloemenhandel „Ivonne“
Agent te Lar: „Bakkerij
„Braun“
Agent te Manokwari:
Hr. Lontho.

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO. 77

ZATERDAG 2 APRIL 1967

Abonn. prijs 1,6 per
maand f 16 per kwartaal
taai bij vooruitbet.
Postabonnementen
f 6,50 - per maand.
f 17,50 per kwartaal
Advertentie tarieven
f 0,40 per mm. Bij con-
tract (tenminste 1000
mm.) f 0,36 per mm
Familieberichten
f 0,32 per mm.

Debat in Tweede Kamer over Nieuw-Guinea Nederl. Rechtspositie voor ambtenaren wenselijk Politiek van „Een slag voor“.

De onderwijsproblemen op Nederland Nieuw Guinea dienen te worden besproken op een rondetafelconferentie waarop zijn vertegenwoordigd het gouvernement, de zendings en de missie. Dat zei gisteren het KVP-lid pater Stockman in de Tweede Kamer bij de debatten over Nieuw Guinea, waarbij het verlenen van subsidie aan een katholieke primaire middelbare school in Hollandia uitvoerig de aandacht kreeg. Van protestants Christelijke zijde werd deze subsidieverlening als een fout gezien, die dient te worden hersteld.

In het voortgezette debat over Nederlands Nieuw Guinea hebben de partijen andere deskundigen het woord laten voeren over het algemene beleid van het gebied. Onder de leden die het hadden over de censuurkwestie was ook de heer Wierda van de partij van de arbeid, die meende, dat „de medewerkers“ er gemakkelijk van af zijn gekomen. De oorzaken van de gehele affaire lagen dieper. De sfeer die bestond was de broedplaats voor praktijken zoals voor de comm. Witsen Elia aan de kaak is gesteld. Er moeten jonge onbevooroordeelde mensen naar Nieuw Guinea worden gezonden, er moet een vrije pers zijn en overal hoorbare radio. Er moet snel een bestuursapparaat van autohtone krachten tot stand worden gebracht.

Overigens meende hij ook dat het wenselijk is de ambtenaren een Nederlandse rechtspositie te verlenen. De heer van Meel van de VVD drong aan op meer voorlichting op agrarisch gebied en op meer voedsel voor de bevolking.

Nadere verklaring over de subsidie aan de Rooms-katholieke P.M.S. in Hollandia vroeg de spreker van de antirevolutionairen de heer Bruins Slot.

Hij verklaarde zich tegen het fifty fifty systeem, aanvoerend, dat de subsidie in overeenstemming moet zijn met de reeds bestaande getalsverhouding, hetgeen betekend dat de subsidie van de Zending P.M.S. moet worden uitgebreid. De Nieuw-Guinea evolutie moet gezien worden als een snelle en de autochtone bevolking moet worden betrokken in het proces der zelfbeschikking.

Een vaststaand termijn is echter hierbij niet nodig. Wel moet ervoor gezorgd worden dat er spoedig 500 Inheemser zijn die centrale posten kunnen bezetten. „Onze politiek in Nieuw Guinea moet zodanig zijn dat wij de gebeurtenissen een slag voor zijn.“

De spreker van de staatkundig gereformeerden, van Dis, verklaarde dat het gouvernement zich op onaantoonbare wijze laat beïnvloeden inzake de subsidiëring van de P.M.S. Zijn inziens moet een verkeerde daad van de voorganger van de minister hersteld worden. De subsidie behoort naar zijn opvatting als nog te worden ingetrokken. In het betoog stelde de spreker voorbereidend universiteit onderwijs en vakscholen als noodzakelijkheden.

Een grove fout vond ook de heer Depenhorst van de Christelijke Historische Unie het subsidiebeleid, zij het dat hij de vorige regering hiervoor aansprakelijk stelde. De subsidie zou worden overgerbacht naar een R.K. P.M.S. in

Merauke en Biak zou in samenwerking komen voor een Protestants Christelijke P.M.S.

De heer van der Veen van de Pacifistisch Socialistische Partij vroeg de regering duidelijk uit te spreken over een streefdatum voor beëindiging van het Nederlandse Beheer en of de mogelijkheid bestaat de begroting voor het volgende jaar vooraf te behandelen. Ook hi noemde het subsidiebeleid niet rechtvaardig. Hij vroeg verder onder meer wat de regering zal doen tegen de onvrijheid van de pers in Nieuw-Guinea.

Tweede Franse atoombom ontploft in de Sahara

In het hart van de Sahara is gisterochtend vroeg de tweede Franse atoombom tot ontploffing gebracht.

Volgens een in Parijs uitgegeven communiqué was de proef een succes en moest worden beschouwd als een aanvulling op de eerste explosie van 13 februari.

In het communiqué wordt gezegd dat

Pres. Soekarno naar Japan

President Soekarno van Indonesië heeft een uitnodiging van de Japanse premier Kishi aanvaard om tijdens zijn wereldreis die gisteren begon ook Japan te bezoeken.

Het bezoek heeft waarschijnlijk eind mei plaats als Soekarno uit de Verenigde Staten naar zijn land terugkeert.

Nieuwe Kardinalen krijgen rode hoed

In een volle Sint Pieter heeft Paus Johannes XXIII gisteren de 7 nieuwe kardinalen de rode hoed opgezet.

Deze ceremonie gebeurde nadat de nieuwe leden van het college beëdigd waren door de deken Eugène Tisserand en door de kardinalen Copello en Canal. Gistermiddag zou de rode hoed bij elk van de kardinalen worden bezorgd.

Kardinaal Alfrink zal die afwachten in het Nederlandse college. Ook krijgt iedere kardinaal officieel zijn titelkerk toegewezen. Dat zijn hun eigen kerken in Rome. Voor kardinaal Alfrink is dat de St. Joachimskerk een kerk uit het einde van de vorige eeuw in de wijk Prati.

200.000 Daklozen door watersnood in Brazilië

De overstroming in Noordoost-Brazilië waar enkele dagen geleden een stuwdam is doorgebroken hebben volgens de laatste berichten zeker 200.000 mensen dakloos gemaakt.

Het aantal doden bedraagt meer dan duizend. De hogergelegen steden in de getroffen gebieden krijgen een invasie van vluchtelingen te verwerken, die met plundering dreigen om aan kleding en voedsel te komen. De Braziliaanse regering heeft militaire vliegtuigen ingeschakeld voor het overbrengen van voorraden, en deskundigen die moeten proberen het uitbreken van epidemieën te voorkomen.

Japan gaat 280 schepen bergen in Indon.

Een Japanse bergingsmaatschappij hoopt tenminste 280 schepen die tijdens de 2e Wereldoorlog in Indonesische wateren zijn gezonken te bergen. Tot dit

De VVD spreker Cornelissen behandelde hoofdzakelijk landbouwkwesties, waarbij hij zijn verwondering uitsprak over het ontbreken van een rijscultuur. De heer van der Kieft van de antirevolutionairen oordeelde dat het de laatste jaren „merkwaardig“ is gegaan met de opvoeding tot zelfbeschikking. Hij wees in dit verband op de gevolgen van het werken met niet goedgekeurde begrotingen. In dit geval kan geen beleid worden gevoerd dat gericht is op concrete ontwikkelingen, meende hij. Hij suggereerde oprichting van een raad met meer dan adviserende bevoegdheid.

Pater Stockman van de Katholieken somde tijdens zijn spreekbeurt de argumenten op ter vestiging van een Katholieke P.M.S. in Hollandia.

Er is hierover lang gediscussieerd en de beslissing is in Nieuw-Guinea en niet in Den Haag genomen. Het gouvernement heeft steeds overleg gepleegd met de corporaties en de beslissing in Hollandia is niet genomen op verzoek van de Missie. Inzake een overplaatsing is noch door Den Haag noch door Hollandia

een verzoek gedaan.

Merauke heeft reeel behoefte aan een katholieke P.M.S., constateerde hij. Naar zijn oordeel is een parallel klas aan de Zending P.M.S. in Hollandia wel nodig.

Mevrouw Stoffels van Haften van de VVD wenste meer inlichtingen over het gehele beleid van Nieuw-Guinea en meende dat in de ambtenarij een ruilsysteem moet komen. De beste Nederlandse ambtenaren moeten naar Nieuw-Guinea gaan, die dan later weer in Nederland tewerk zullen worden gesteld. Tijdens debatten brachten alle sprekers de reis van de Karel Doorman in Mei naar Nieuw-Guinea in verbinding met de Indonesische agressie.

Van liberale zijde werd vlagvertoon toegejuicht, maar de heer Burger van de Socialisten vroeg zich af of de geste wel juist is. „Veel belangrijker is, dat zoets natuurlijk niet zonder politieke repercussies blijft.“

De regering zal de kamer antwoorden op dinsdag vijf april.

Zoals de laatste fase van het bezoek van premier Chroestsjev's aan Frankrijk en de waarschuwing van Ghana. De minister van Buitenlandse Zaken van Ghana wilde niet zeggen welke maatregelen zijn regering zal treffen. Premier Chroestsjev had geen commentaar op het nieuws van de tweede ontploffing, zo min als de gedelegeerden op de conferentie over de ban op de kernproeven in Geneve.

Nieuw schietpartijen in Zuid - Afrika

natuurlijk alle voorzorgsmaatregelen zijn genomen om te voorkomen dat de radioactieve neerslag enig bezwaar voor de mensen oplevert.

De atoomproef viel samen met diplomatieke gebeurtenissen.

De Zuid Afrikaanse politie heeft opnieuw het vuur geopend op een menigte Afrikanen bij de stad Johannesburg waarbij een Afrikaner werd gedood en 3 gewond.

De schietpartij begon in een wijk aangeduid als de westerse inheemse stadswijk toen Afrikanen voertuigen met stenen gooiden. In andere stadswijken vuurde de politie als waarschuwing in de lucht en deed enkele uitvallen. De spanning blijft groot na de afkondiging van de noodtoestand. Meer dan 300 Afrikaanse leiders zijn door de politie gearresteerd.

Bij Kaapstad worden de plaatsen Langa en Nianga belegerd en om de dertig meter staan machinegeweren opgesteld.

Zuid Afrikaanse autoriteiten schatten dat er thans 40.000 man onder de wapenen zijn geroepen.

Verwacht wordt dat de Afrikaanse delegatie in de Veiligheidsraad der Verenigde Naties zal vragen om Zuid Afrika te veroordelen voor de recente gebeurtenissen en het verlies aan mensenlevens. De 29 Afro Aziatische landen hebben overeenstemming bereikt over een gezamenlijk opgestelde resolutie waarin de situatie in Zuid Afrika wordt veroordeeld als leidende tot internationale wrijving welke de wereldvrede en veiligheid in gevaar brengt.

In de Veiligheidsraad heeft de staatsvaandige van Ecuador tevens een de Afrikaans-Aziatische landen een wapenresolutie inreidend, waarbij de naam op Zuid-Afrika een beroep doet de

aantal behoren, oorlogschepen, troepen transportschepen welke toebehoort hebben aan de Verenigde Staten, Engeland, Australië, Nederland en Japan.

Een bergings expert uit Japan is juist uit Tokyo teruggekeerd. Hij heeft 2245 man gedurende 4 maanden in Indonesië verhoofd om de schepen te localiseren.

Hij zei binnenkort ondertekening van een contract met de Indonesische regering te verwachten. Een der zware Japanse kruisers, de Ashigawa, wordt verondersteld verscheidene miljoenen aan diamanten te hebben vervoerd toen zij werd vernietigd en zonk.

apartheidspolitiek op te geven. Secretaris-generaal Hammarskjöld zou in overleg met de Zuidafrikaanse regering een regeling moeten treffen waarin de doelstellingen en de principes van het Handvest van de Ver. Natie worden gewaarborgd.

Hierover zou Hammarskjöld zo nodig aan de raad veslag kunnen uitbrengen. De Sovjet zei tijdens de debatten dat de Unie van Zuid-Afrika niet slechts moest worden veroordeeld doch ook moest worden gewaarshuwd over de ernstige gevolgen welke zouden kunnen voortvloeien uit een voortzetten van de rassenpolitiek.

Engelands afgevaardigde sir Pearson Dickson had een waarschuwing laten horen tegen nemen van maatregelen die de situatie in Zuid-Afrika zouden verergeren. Het laatste deel van het debat werd weer bijgewoond door het Zuidafrikaanse gedelegeerde, die na instructies van zijn regering zijn plaats verliet.

Vorst Abdoel Rahmar overleden

De regering van Malakka heeft gisteren een periode van 44 dagen officiële rouw aangenomen voor de dood van de heerser van Malakka, Teungkoeh Abdoel Rahman.

Abdoel Rahman overleed gisterochtend in zijn slaap op een leeftijd van 64 jaar. Hij stond sedert het moment van de onafhankelijkheidsverklaring van Malakka in 1957 aan het hoofd van de Maleise federatie. De laatste zes maanden leed de vorst aan een hartkwaal.

Het staftelijk overschot zal zondag worden ter aarde besteld in de staat Negri Sembilan. De Sultan van Selangor is aangewezen als plaatsvervangend heerser van de Federatieve Maleise staat.

Frans Generaal bevelhebber Centr. Europa

De opperbevelhebber van de NATO-strijdkrachten, generaal Nörstadt, heeft de Franse generaal Maurice Challe aangewezen als toekomstige bevelhebber van de strijdkrachten van Centraal Europa.

Soekarno over verhouding met Australië

President Soekarno heeft verklaard dat Indonesië zich bewust is van het belang van een goede verstandhouding tussen Indonesië en Australië, als zijn naaste buurland. President Soekarno sprak in Djakarta toen de nieuwe Australische ambassadeur Sir Patrick Shaw zijn geloofsbrieven overhandigde. Soekarno zei dat het wederzijds begrip voor de problemen en de aspiraties van de beide volken belangrijk is voor de vrede en stabiliteit in het gebied.

President Soekarno is gisteren vertrokken op een wereldreis naar 16 landen in de volgende twee maanden.

Hij wordt vergezeld door de Indonesische minister van Buitenlandse Zaken dr. Soebandrio.

Het drama van de „vooruitgang“ wie verlegenwoordigt wie ?

Toen de bewoners van Nieuw Guinea contact kregen met vertegenwoordigers van andere volken en werelddelen, heb ben ze vaak vreemde ogen op geket.

Alle vreemdelingen waren gekleed en al wekte dat in het begin de spotlust op, omdat men meende dat die vreemdelingen in hun wonderlijke camouflagage waaruit alleen de handen en het gezicht staken, iets te verbergen hadden of in dit „masker“ iets of iemand voorstelden, wat men niet begreep, op den duur ging men dat anders beoordelen. Toen ontdekte men, dat allen zonder uitzondering hun lichaam bedekten. Dit bleek niets meer te maken te hebben met schaamtegevoel, maar met iets wat men „vooruitgang“ en „mode“ noemde.

Het eerst zagen de Chinese handelaars hierin een kans om wat te verdienen. Er kwam toen een tijd waarin de mensen van buiten de centra zich kleren aanschaffen die men thuis niet droeg, maar alleen in de plaatsen als Sorong, Manokwari en Hollandia. Het moeilijke was, dat de kleren onderhouden moesten worden. Ze werden veel sneller vuil dan de boomschorslappen die men gewend was te dragen.

Jarenlang heeft het Binnenlands Bestuur pogingen gedaan om vertegenwoordigers van een bepaalde groep, dorp of streek op het spoor te komen, om via deze functionarissen bepaald noodzakelijke hervormingen door te kunnen voeren.

Deze opsporingswerkzaamheden hebben niet veel resultaat gehad. Eenerzijds omdat men alleen in het Oostelijk deel van het eiland, in de omgeving van Hollandia en in de Waropen het systeem van hoofden kende, die een grotere bevoegdheid hadden dan alleen maar clanhoofd, anderzijds omdat de bevolking zeer snel meedeed met het „spel“ van een vertegenwoordiger aan te wijzen. Dit werden de zgn. dorpschoppen of kapala kampongs in het Westen en de Korano's in het Oosten. Soms waren deze hoofden niet meer dan stromannen, maar deze stromannen kregen een uniform en daarvoor waren zeer vele gevoelig.

Het eigenlijke probleem of misschien moeten we zeggen het drama begint daarmee. Als geklede functionaris leek hij heel wat en al mochten aanvankelijk zijn dorpsgenoten er wat om lachen en zich van zijn „bevelen“ niets aantrekken, bij een bezoek van een hogere Gouvernementsfunctionaris stonden de zaken anders.

Dan werden de mannen die de bevelen van het dorpschop niet hadden opgevolgd op het matje geroepen en tot grote verbazing van het dorpschop zelf werden sommigen gestraft met dwangarbeid in de hoofdplaats van het district of zelfs naar een grote havenplaats gezonden, waar ze in de gevangenis terecht kwamen.

Allengs groeide het besef van zijn eigen waardigheid bij het dorpschop en gingen de dorpingen hem met andere ogen bezien, want het Gouvernement stond achter hem en dat betekende: gehoorzamen of straf ondergaan.

Toch bleef de positie van deze functionaris weinig benijdenswaard. De Overheid sprak hem aan als „vertegenwoordiger en hoofd“ van zijn dorp, wat hij niet was. De dorpingen zagen in hem de „vertegenwoordiger“ van de Overheid en als zodanig was hij een vreemdeling, zijn ambt althans vervreemde hem van zijn eigen mensen en zo stond hij tussen twee vuren.

Hij was de vooruitgeschoven post van de Overheid en voor het dorp de man die de honneurs waarnam naar buiten.

Er was een tijd dat de dorpschoppen een lied zongen van de volgende inhoud:

„Sje, jullie daar aan land, daar in de huizen, luister naar mij. Weet evenwel dat mijn mond zaken spreekt waaraan ik geen deel heb, maar die ik moet uitspreken. Ik ben het niet zelf, maar het is mijn mond die spreekt. Doe dan wat er gezegd wordt, neem deze kleine moeite om de grote ellende ons te besparen.“

Niet altijd waren de dorpschoppen zo bescheiden, dat ze zichzelf wegcijferen. Sommigen raakten hoe langer hoe meer zich bewust van hun macht en er zijn vele voorbeelden aan te halen waaruit blijkt dat zij stappen deden namens hun dorpingen zonder hierover van tevoren ruggespraak te hebben gehouden.

Vreemdelingen traden op namens een bepaalde instantie. Zouden zij het dat niet kunnen doen namens hun eigen volk?

Op het eiland Paniki woonde een be-

jaard dorpschop, die grote plannen zat uit te broeden voor zijn kleine eiland. Dikwijls kwam hij in de centrale hoofdplaats, zag daar het drukke beweeg van vele mensen, hij zag scholen en kerken en hij hoorde wat er daar gesproken en hij zag wat daar gedaan werd.

Op zekere dag kwam hij ons erf op dronk een kop koffie met ons samen en ontvouwde zijn plan: Hij wilde een evangelist en onderwijzer voor zijn eiland.

We gingen op dit verzoek in en na een paar maanden trok er een evangelist heen.

Hij was een bescheiden man en naar later bleek met een eindeloos geduld maar bepaald moedig was hij niet. Maar stelt u zich ook eens voor hoe hij werd ontvangen.

Hij werd afgehaald door het dorpschop met enkele familieleden. Toen zijn dorpingen vernamen dat hun hoofd een evangelist ging afhalen van het bootstation, hebben ze daarover weinig gezegd, maar ze deden wel iets.

Ruim de helft van de bewoners van het dorp trok naar de tuinen en bleef daar.

Bij aankomst op het eiland was er maar een schamel groepje, dat hem verwelkomde. Een huis was er nog niet maar hij kon gaan inwonen bij het dorpschop, daar was ruimte genoeg.

Toen hij zijn werk begon, de mensen opzocht in hun huizen, bleek een merkwaardige stigtheid de bewoners te bezielen. Ze zaten en grinnikten maar wat, maar de evangelist kreeg geen voet aan de grond. Af en toe gebeurde het dat wanneer hij de voordeur inging de bewoners zich vanaf het galerij aan de zee kant in hun prauwtjes lieten glijden en wegrooiden.

Na enkele weken waren ook de blijvers weggetrokken en bleef de evange-

Rood - China blijft zich vast in Zuid - Amerika

Uit Hongkong wordt gemeld dat Rood China in Zuid Amerika in de laatste jaren enorme politieke vorderingen heeft gemaakt.

Het aantal Latijns-Amerikaanse delegaties dat Rood-China bezocht, sprong van 37 in 1958 naar 107 in 1959.

Betekenisvol is wel dat terwijl de delegaties in 1958 meest uit arbeiders en culturele werkers bestonden, de delegaties in 1959 voor het grootste gedeelte een politieke strekking hadden.

Tezelsertijd deden 7 delegaties van Rood-China de ronde door Zuid-Amerika, terwijl er in 1958 slechts één was. Chili heeft wel het grootste succes geboekt in de samenwerking met communistisch China. Het land stuurde niet minder dan 14 delegaties, terwijl 5 Chinese delegaties het land bezochten.

Ook in Bolivia, Colombia, Costa Rica en Venezuela wisten de Chinezen „vriendschapsbanden met China“ te stichten.

Het doel van deze communistische bemoeiingen zijn nog niet geheel duidelijk. Sommige waarnemers zijn van mening

Ontspanning te Hollandia

Dat de boog niet altijd gespannen kan zijn, is ook hier bekend, en daarom is een schets van de ontspanningsmogelijkheden in onze goede stad wel op zijn plaats. Wij zullen de „in-door“-bezigheden, die over de gehele wereld vrijwel identiek zijn slechts aanstippen om ons dan te wijden op de „out-door“-vermaken. Tot de eerste groep behoort dan het relaxen bij boek, krant of radio koffie, bier of andere drank, het spelen van schaak, scrabble, mah-yong, e.d. het knutselen en zelf al of niet-repareren van nuttige huishoudelijke voorwerpen, en dergelijke.

Maar het gaat ons om de bezigheden buitenshuis, te land, te water en in de lucht. Om met de ontspanning in de lucht te beginnen: tot dusver is dat bij één particulier poging gebleven. Hier mee zijn we dus snel klaar.

De ontspanning te land is veelomvattend kan variëren van het werken in zijn tuintje tot dansen in een club of het rijden van een betrouwbaarheidsrit. Zoveel hoofden, zoveel zinnen is hier aardig toepasselijk en als wij bedenken dat ultimo 1959. Groot Hollandia ongeveer 17000 hoofden telde zal de behoefte aan ontspanningsmogelijkheden groter zijn. Wij zullen gaan proberen dit vergeten op te sommen.

Het eerste moge vermeld worden d. sport die vele van voornoemde hoofden bijeen brengt, te weten het voetballen. Konink Voetbal telt onderdanen onder

list alleen over met de familie van het dorpschop.

Na een paar maanden was de situatie hopeloos, want ook de verwanten van het hoofd zelf trokken weg.

Wat was van dit alles de oorzaak? Het volijverige dorpschop had het besluit om een evangelist voor zijn eiland te vragen genomen zonder zijn mensen hierin te kennen. Op het eiland Meos-Mansar ging het niet beter, integendeel. Daar had tweederde deel van de dorpingen besloten een onderwijzer te vragen en zichzelf bouwden een huis en een schoolgebouwtje. Er was enorme belangstelling bij de opening en ogenschijnlijk deden alle dorpsbewoners mee aan de feestelijkheden.

Drie maanden later trof ik de onderwijzer aan op een klein eilandje, waarheen hij was gevlucht nadat men drie keer had bedreigd hem en zijn gezin te vermoorden.

Rondom de „vooruitgang“ spelen zich vele drama's af, doch langzamerhand is het de functionarissen met de gele pakken voorzien van witte of zwarte biezen wel duidelijk geworden, dat niet de kleren de „man“ maken, doch inzicht, overleg en geduld en wijsheid hem het prestige geven, wat hij nodig heeft.

Overigens behoeft niemand de bevolking van Nieuw Guinea te leren wat democratie is. Men kent het van huis uit.

Autoriteit komt derhalve van binnen, uit, van beneden naar boven. Het moet wel uitermate moeilijk zijn om het eerst van bovenaf op te leggen, om het daarna van onderaf te vullen.

Conclusie zou kunnen zijn: om het oude principe te doen herleven in moderne vorm, is er nu al een revolutie nodig in de geest van de dorpingen en bij de Overheid om van de bureaucratie verlost te worden.

F.C.K.

WAAROM HIER NIET?

Bij onze Oosterburen hebben een drietal Nederlandse jongelui kans gezien zich bijzonder populair te maken. Ze huurden een paar jaar geleden een „Cessna“, zo'n sprinkhaanvliegtuig waar mee men kans ziet op een voetbalveldje te stijgen en te dalen.

Naarstig vlogen ze met hun „Cessna“ in Australisch Nieuw-Guinea rond en bezochten kleine kampongs en nederzettingen waar geen grote vliegtuigen konden landen.

Ze voerden er alles af en aan, wat maar vervoerbaar was tegen buitengewoon laag tarief. Ze namen daarbij bestellingen op en voerden ze uit vanaf Port Moresby en kregen al gauw de bijnaam van „de boodschappenjongens“, in de Zuid-westhoek van Australisch Nieuw-Guinea. Daar maakten ze het leven op afgelegen handelsposten in het oerbos en voor geïsoleerde kampongs dragelijker en meer comfortabel en werden er dus graag geziene gasten.

Een tiental nederzettingen raakten er aangesloten op de stad. Het leven werd er prettiger dank de kleine „Cessna“ van de Nederlandse jongelui. Hun vliegtuigje werd zo'tjes aan in plaats van een gehuurd, een gekocht vliegtuig, ze verkregen het inwendig en naar wij vernemen wisten ze het vorig jaar, ondanks hun lage tarieven er een ton mee te verdienen.

Nederlandse jongelui hebben hun weg gevonden naar een inkomstenbron aangeboord door prestaties waar land en volk wel bij voer.

EN WAAROM KAN DAT HIER NIET?

Tja, het passagiersvervoer hier is het monopolie van een Luchtvaart Mij. Omdat in 'n vorige beleidsperiode 't particulier initiatief werd beschouwd als 't baarlijke duivel, en men het een gunstige politiek vond om voor goederen en dienstverlening monopolies te creëren.

Particulier werk als van deze drie jongelui zou dus naar dit systeem hier niet mogelijk zijn.

Maar het is het publiek dat hiervan de lasten ondervindt.

Zo strandde laats een dokter in een onzer geïsoleerde binnenplaatsen en om dat hij niet in de gelegenheid verkeerde een tweede Gaisseau te worden en een paar weken door de jungle te tippelen liet hij de wonderstok en ransel met rust en wachtte in serene kalmte af. Na een paar dagen kwam er een „Cessna“ aanvliegen die aanbod in dit geval van force majeure de dokter thuis te brengen. Radiografisch werd toestemming gevraagd maar geweigerd in verband met het passagiersvervoer monopolie de TWIN zou het wel fiksen en de Cessna verdween. Maar de TWIN kwam ook niet opdagen, die kreeg een ongelukje en moest gerepareerd worden en de dokter ging door met duimen draaien. De Cessna kwam weer aanzetten en herhaalde haar aanbod met als resultaat het zelfde afwijzend antwoord. Tenslotte kwam na een dag of acht tijdsverlies de TWIN eindelijk de dokter uit zijn isolatie verlossen.

De enige die van het geval profiteerde was de bevolking van het plaatsje die in de 7 verloren dagen intensief bedokterd werd; zo had 't oponthoud ook nog zijn goede zijde.

Remmend op uitvoering van werken is zo een passagiersvervoermonopolie ook al. Dat ondervond een RWD expert die op een binnenplaatsje een karweitje van één dag had op te knappen. De Cessna kon er landen, maar de TWIN niet. Die landde op een andere plaats 2 dagmarsen verder. De RWD man vroeg verlot om met de Cessna te gaan, want hij wou voor Passen thuis zijn.

Hij kreeg nul op het rekest, dienstbelang werd achtergesteld bij vervoersmonopolie.

Dit is wel een erfenis uit voorbije tijden maar intussen zitten we er mee. Het blijft remmen. Pas volgend jaar loopt het contract af en kunnen voor het particulier initiatief nieuwe perspectieven geopend worden, ook op het gebied der vliegerij.

voor moeder de vrouw heeft thuis gebracht.

En op dit grensgebied mogen wij noemen de A.M.C. (Auto en Motorclub Nederlands Nieuw-Guinea), opgericht op 10 september 1956, met een eigen kantoor en sedert kort een „Verkeerscentrum“ waar voor jong en oud veel te leren valt. Naast dit didactisch element zijn nu van groot belang de sportevenementen zoals de jaarlijkse Pinksterritten.

Op ander ontspanningsterrein, laten wij zeggen: de geestelijke zijde ervan

alle landaarden.

In 1949 werd een organisatie opgericht de V.B.H. (Voetbal Bond Hollandia) die einde 1959 maar liefst 96 elftallen omvatte, ook van de nabij de stad gelegen dorpen. Er wordt regelmatig in competitieverband gespeeld. Over het probleem van de voetbalvelden ca. zullen wij hier maar niet uitweiden.

Naast de voetbalsport wordt ook tamelijk veel gedaan aan tennis (de tennisclub „Hollandia“ dateert van 1951), volley-ball, base-ball (sedert enige tijd badminton (ook in clubverband), hockey, tafeltennis, judo en bij bepaalde festiviteiten: estafette-lopen e.d.

Als bekende sportverenigingen dienen hier genoemd te worden: EDO (Eendracht Doet Overwinnen), de oudste sport- en amusementsvereniging alhier dateert van mei 1950, met een clubhuis te Hollandia-Binnen; Hercules een s.v. die in juni 1950 werd opgericht en sedert maart 1956 een clubhuis bezit aan het einde van de Oranjestaan te Hollandia; ZIGO (Zonder Inspanning Geer Ontspanning) ontstaan op 1 september 1953, eveneens met een clubhuis te Hollandia-Binnen; H.B.S. (Houdt Braef Stand) begin 1952 ontstaan, met het op 2 februari 1957 glubgebouw „t Kraaiennest“ aan de Haven. Terwijl wij ook maar onder deze rubriek zullen rangschikken het op 17 december 1956 ontstaane „Jagersgenootschap Nederlands Nieuw-Guinea“, dat al menig bouwc

GLAS: "t Is de laatste dagen nogal koel geweest"
FLES: "Heb ik geen plezier van gehad.. men greep mij toch wel!"

bewegen zich organisaties als: de Rotary club, die het eerst op 2 juni 1955 bijeenkwam en sedert 27 januari 1956 officieel lid is van de Rotary International. Als een soort tegenhanger ervan beschouwt men de "Tafelronde", na een aantal bijeenkomsten officieel geïnstalleerd op 2 februari 1960.

Voor liefhebbers van postzegels is er een filatelistenclub, sedert medio 1957. En ook de huisvrouwen lieten zich niet onbetuigd en stichtten in april 1956 een Vereniging van Huisvrouwen om huiskuchen- en andere moeilijkheden mondeling en per orgaan uit de doeken te doen. Op geheel ander gebied beweegt zich de in juli 1956 in het openbaar getreden Cineastenclub. En in oktober 1956 werd de "Schilderschool Hollandia" opgericht door een groep amateur-schilders; helaas verdween deze school geruisloos in het niet. Zo ging het ook met de ontspanningsclub VOICE, einde 1952 ontstaan en vooral P.T.T. mensen als leden tellend. Het "Veteranenlegioen Nederland gewest Nieuw Guinea" opgericht 12 juli 1957, omvat oud KNIL militairen die de band onderling willen bewaren; de laatste maanden geeft deze vereniging o.m. zeer geslaagde toneelavonden.

Zo verzeilen wij in de kunst, waar het belangrijk deel van inneemt; allerlei verenigingen hierboven genoemd werpen zich bij tijd en wijle aan de borst der Muze. Maar ook zijn er amateur-vaklui. Reeds in 1951 werd te Hollandia-Binnen in de zogenaamde Motorpool een grote plaatjzeren benzine-loods omgetoverd tot schouwburg, waar toen de toneelvereniging "Utile Dulci" optrad. Deze toneelclub bestaat naar ik meen nog steeds. Enige jaren later ontstond T.O.C.H. (Toneelclub "Hollandia"), terwijl in ARKA-kringen in 1956 de toneelgroep "Arkadia" werd gevormd. In 1958 gaf het gezelschap "The Comet" enige voorstellingen. Bedenkt men dat incidenteel door jongelui van het zoge-

naamde Bestuursinstituut, door leerlingen van de Bijzondere H.B.S. en de Gouv. MULO, door leden van de nog te noemen sociëteiten door Marine-personeel ook toneelvoorstellingen werden en worden gegeven - terwijl Nederlandse gezelschappen en acteurs soms hun talenten ook nog de burgerij komen tonen - dan begrijpt men dat Hollandia het stellig winst van kleine Nederlandse gemeenten waar rederijdersgezelschappen zoals "het Mosterdzaadje" e.d. de kunst hoog houden.

De kunst laat ons evenwel nog niet los. Nauwelijks was Westelijk Nieuw Guinea een zelfstandig gouvernement geworden of naast Thalia verscheen Euterpe. In georganiseerd verband wel te verstaan. De eerstekamer-muziekavond werd gegeven ten huize van Gouverneur Van Waardenburg op 22 november 1951 later volgden er nog uitvoeringen in Hotel Berg en Dal en vooral in de gym nastiekzaal van de MULO-school in Noordwijk. Vele muziekminnaars hebben van deze rustgevende avonden genoten. Toonde zich hier de levende muze, "ingeblikt" op de zwarte schijf kon men haar beluisteren. Zulke concertavonden gaf men zelfs al in 1946, en nog kan men ze aangekondigd zien in de lokale krant. Verder bestaan een aantal zangkoren, zoals "St. Gregorius" en het Paulus-kapelkoortje. Zelfs heeft onze stad enige malen zeer fraaie balletuitvoeringen mogen beleven en eens een openluchtspel - in november 1956 - waar als voornaamste stuk "De Ratten-vanger van Hameln" werd opgevoerd.

Laat ons na dit alles de filmvoorstellingen ook maar onder de kunst rekenen. Na 1945 werden regelmatig open lucht-voorstellingen gegeven; al spoedig evenwel te Hollandia-Binnen in het zogenaamde Isan-gebouw aan de Ajapstraat (waar deze in 1959 nog plaatsvonden) en in het havenkwartier in het oude gebouw bij het KLM kantoor. Omstreeks 1952 kwamen echter ook open lucht-voorstellingen nog voor, verzorgd door de Dienst van Sociale Zaken. Enkele jaren geleden verschenen een paar concurrerende theaters, Orient en Rex tot heden toe bestaande. Ook de sociëteiten geven filmvoorstellingen ten gerieve van hun leden.

Stappen we over van voornoemde hart-beroerende ontspanning op de herseinen-prikkelende activiteiten. Al bezit onze jonge stad dan geen "Tot Nut van 't Algemeen" men trachtte toch ieder het zijne te geven door in november 1951 een Kunstkring op te richten, die ook lezingen zou verzorgen. Het enthousiasme bleek te gering te zijn; de kunst bestaande "uitspanningen" Meerzicht en Belleveuy - beide aan het Sentanimeer - komen direct in de herinnering, aanblijf zonder kring. In januari 1954 stak men de koppen weer eens bij elkaar ditmaal met meer succes. Op onregelde tijden werden er causerien gehouden

maar i.a. 1955 is - indien ik mij niet vergis - deze organisatie ook weggeschimd.

Tenslotte kunnen nog "losse" ontspanning-pogingen worden opgesomd, zoals bijvoorbeeld door sommige oud-Leidenaars het vieren van de Derde Oktober (reeds sedert 1954), met of zonder dames. En laat ons de recepties ook onder de rubriek ontspanning stellen - al denken velen daar anders over - een merkwaardig inkrimpend en uitdijend maatschappelijk verschijnsel, soms enige honderden en dan weer luttel tientallen omvattend.

En dan staan wij aan de rand van het water en het daarmee samenhangend vertier. Namen als de reeds jarenlang speedboot-races, waterskiën, zwemmen, enz. Wij denken dan ook aan de amfibie-ontspanning, namelijk zwemmen te land in het Marine-bad aan het eind van de Oranjelaan, of zwemmen in de Jabau-kreek "achter" Ifar (Seventh Fleet) of in andere beken zoals bij Kota Nica, etc. Maar vooral denken wij aan de prachtige Humboldt-baai, waarop de woorden van de dichters-opperkoopman Johannes Keyts (door deze in 1678 neergeschreven toen hij de Sanggala-baai nabij Fak-Fak zag) meer dan toepasselijk zijn:

Dees bay door Godes hand en wijsheid hier gewrocht,
 Heeft ons veel ogenlust, en wonder toegebracht,
 En water zoet als melk voor menig dorstig hert,
 die, na Neptuyn vermoeyt, hier ingedreven wert.

Aan de baai ligt het 1958 in gebruik genomen gebouw van de watersportvereniging "Jachtclub Hollandia". Deze "Jachtclub" werd officieel opgericht in 1951, terwijl de quonsets die vroeger op de plek van het tegenwoordige gebouw stonden in 1952 werden in gebruik genomen; in 1954 werd het havenje geheel vernieuwd. Hoewel het zeilen de basis van deze vereniging is is het amusement in genen dele vergeten, getuige de vele bridgedrives, dansavonden, roulette-avonden, etc. Eveneens sterk aan het water gebonden, vooral door zwemmen en baden, is het restaurant "Moonlight Bay" te Base G een ideaal strand, door een rif beschermd tegen de oceanrollers. De sociëteit "t Zeepaardje" ligt wel dicht bij het water, maar bedrijft weinig watersport; het amusement van de leden weegt het zwaarste. In 1956 werd dit aardige clubgebouw in gebruik genomen. Hier behoort ook vermeld te worden de sociëteitsvereniging "Centrum Ifar" kortweg "Centifar", die einde april 1956 haar gebouw in gebruik nam. Wel is door verhuizing het bowen van Ifar sterk verminderd, maar de vereniging leeft nog steeds. Doch kerer wij naar de baai terug. De eerste soos de voorloper ongetwijfeld van de hui-

dige Hollandiaanse dit'o's, lag op een heuvel dichtbij de zee, niet ver van het tegenwoordige hotel "Berg en Dal". Die soos, ontstaan onstreeks 1945, had de schone naam "t Stockershuis". Menig gezellig avondje, met het uitzicht op de maanbelichte baai, is daar gepasseerd - maar al het aardse gaat voorbij en de laatste slok in dit slokkershuis werd gedronken in 1952 (?) in de dorstige kelen. Thans staat ter plaatse een woning.

Het is bekend, dat vele nieuwkomers - mogelijk afkomstig uit Nederlandse gemeenten als Amsterdam, Den Haag e.d. - het hier maar een saai bedoeving vinden, misschien uit onwetendheid daar alle aanwezige verenigingen hen niet bekend zijn, misschien ook uit blasfemie. Laten zij bedenken dat er tien jaar geleden heel wat minder ontspanningsmogelijkheden waren dan thans en dat ook in dit opzicht de samenleving alhier groeiende is. Trouwens als zij bruikbare ideeën hebben zullen die stellig aanhang verwerven. Door aller gezamenlijk streven kan Hollandia - ook in ontspanningsopzicht - later dar bezongen worden met een variant op Vondel's lofregels op Amsterdam:

Aan Noebai en aan baai, daar doet zich heerlijk open,
 Zij die als koningin de kroon draagt van de tropen.

Dr. K.W. Galis

KRI-PIK EN KRU-PUK KRANT

ONS VERVOLGVERHAAL

Korte inhoud:
 De familie Verburg, met Peter, Tom en Spriet gaan emigreren naar Nieuw-Zeeland. Ze ontdekken, dat hun oom karrel in Nieuw-Zeeland is overleden. Hij was van plan zijn daar verdiende kapitaal mee te geven aan een vriend de manke Rooie, die het naar zijn ouders zou brengen. In Christchurch maken de kinderen Verburg kennis met Erik, een jongen uit Wellington.

Toen kwam op een morgen de brief van vader uit Wellington. . . ik ben er in geslaagd om een huisje op de kop te tikken, dat vrij redelijk te bewonen is. Eriks vader heeft mij er aan geholpen. "Hoera, riep Tom en liet een daverende klap op de schouder van Erik neerkomen. "Hou op, ik heb er geen gebroken sleutelbeen bij te hebben, een verstuikte enkel is al voldoende. Moeder en Spriet verdiepten zich al in het probleem hoe ze het huis moeten inrichten. Peter vroeg: "Moeder, gaan we vandaag nog? De familie de Jong moest er om lachen. "Heb je het hier niet naar je zin?" Peter kreeg een kleur. "Maar we begrijpen het best hoor . . . eigen haard is goud waard . . . dat geldt hier ook in Nieuw-Zeeland. Als jullie om 5 uur je bullen gepakt hebt dan kunnen jullie de nacht over Cook Straat nog halen en dan zijn jullie om 7 uur morgenvroeg in Wellington. "Doen, moeder, doen . . . riep Spriet en rende al naar haar slaapkamer toe. "Zeg oom Jan," zei Eric toen, vindt U het goed dat ik dan ook maar mee ga, anders zou ik twee dagen later gaan en nu is

zen. Oom en tante vonden het best en het wel zo gezellig met elkaar te reizen kwam het dat ze toen het s'avonds donker werd met z'n vijven over het perron in Lyttleton renden om de boot nog te halen. Daar lag hun schip, de "Shinemoa" al te wachten. Tom had de kaartjes in de hand en overhandigde die aan de meneer die bij de ingang stond. Meteen kwam er een stewardess op hen af, die hun ieder hun hut liet zien. "Peter, old boy" zei Tom, "we moeten vanavond krijgsraad houden. Als jij nu Eric even waarschuwt dan zal ik moeder proberen om te praten tot een langer verblijf in de lounge, dan kan tenminste Spriet ook nog van de partij zijn. Ze vergeeft het ons anders nooit. Moeder wilde juist wel vroeg naar bed gaan. He toe Mamsepaps, mag ik nog even opblijven" smeekte Spriet. "Geer kwestie van, morgen is het een vernooiende dag voor ons allemaal . . . " "Vijf minuutjes dan, dat mag toch wel?" "Nou vooruit dan maar . . . " en weg vloog Spriet. Ze vond de jongens (1) het afgesproken achterdek. "Vlug jongens, ik heb maar vijf minuten wat is er allemaal aan de hand. "Tom vertelde nog eens van het vreemde briefje "Miekers, gaan we die manke Rooie lekker z'n gestolen geld aftroggelen" riep Spriet opgewonden uit. "Hou je mond jij, want nu komen pas de moeilijkheden . . . " ging Tom verder op bedaarde toon.

DIT IS NIET VAN MIJ!
 Dit wordt een wonderlijk raadsel. De niet ingevulde woorden of delen van woorden moet je zelf vinden. Schrijf ze dan netjes achterelkaar en je zult een rijmpje vinden, dat de kop (van

deze rubriek) rechtvaardigd. Van wie is . . . ? . . . het van jou? Nee . . . mij is het niet, want . . . n stijl is heel anders. De Mustang . . . ook niet present! . . . was . . . s. Nisschier is er de volgende keer iets . . . !

Adres: DIT IS VAN MIJ.
 "Nieuw-Guinea Koerier"
 Oranjelaan Hollandia.
DE TIJTIJAK

**Een tijtjak zat te wenen
 Had pijn aan al zijn tenen,
 Daar boven op een tak.
 Maar dat was gauw verdwenen.
 Toen plo's dat takje brak.**

PUZZLE.
 Trek vijf lijntjes verticaal naastelkaar en vijf lijntjes horizontaal daar door heen. Je krijgt nu vier maal vier hokjes. De fovenste nummer je van 1 - 4 Nu vul je in:

1	Hor. en vert. :	kleur
2	" " " :	regelmaat
3	" " " :	rivier in Duitsland
4	" " " :	jongensnaam

Opl. Dit is van mij, was er niet bij.

HET ARABIERTJE
 Het vrouwtje nam, heel voorzichtig het huisje van de jongen tussen haar tanden en trok hem zo een eind voort naar de waterplas. Toen ze mee werd nam de vader de taak van haar over. Eindelijk bereikte de jongen het water, dat wel half verzand was door de zandstorm, maar toch was er nog genoeg over. Gretig slurpte hij het vocht op en maakte zijn gezicht nat. Hè dat friste opl. Maar hoe moest dat nu verder gaan nu hij alleen tussen kamelen was te

recht gekomen. t Was zeker een stel wilde kamelen, of een groepje, dat van de karavaan was weggeraakt. En alles deed hem z'n pijn. Zou hij iets gebroken hebben? Ja, zijn enkel, die was zo dik en gezwollen en deed vreselijke pijn. Kreunend ging hij weer liggen.

Daar kwam de kleine, slimme Simra aangesprongen. Hij had een pak dekens tussen de tanden en legde die bij de jongen neer.

De jongen, die Aleppo heette, klopte het kameeltje op de nek. "Dank je, goed zo" riep hij verbaasd uit. Maar Simra sprong achteruit. Hij was niet gewend met mensen om te gaan. Toch vond hij het prettig om geprezen te worden en hij draafde weg en sleepte ook de koffer naar Aleppo toe.

Deze had van één van de dekens een hoofdkussen gerold en daar lag hij nu tevreden rond te kijken. De koffer kreeg hij makkelijk open en wat een heerlijkheden rolden daaruit! Ten eerste een grote strooien zonnehoed, verder witte manne-kleren, garen, naaigerai, een schaar, een dolkmes, een pistool en geweer met patronen, lucifers en tabak kaarsen en dan nog schoenen en blikjes eten en tenslotte nog een verbandtrommel.

Getrouwd:
EMILE VICTOR BROUWER
 en
THERESIA NEYENDORF
 Deventer, Reggestraat 18
 Apeldoorn, van Swietenlaan 1

VOOR EEN
 Gezellige zaterdagavond met goede dansmuziek waar veel animo voor is naar de

"MOONLIGHT BAY"
 Dagelijks geopend tot middernacht.
 Bestellingen worden thuis bezorgd.

DISCO HOUSE
 Wij maken onze geachte cliënten op op attent dat onze gramfoonplaaters thans bij de Gebr. v. Motman zullen worden verkocht.

(Dok VIII naast Winkel 51)
"DISCO HOUSE"
 P.s. juist ontvangen "Traveling Light Nina & Frederik."

TENNISVERENIGING HOLLANDIA BINNEN
 De speeldagen zijn m.i.v. 4 april als volgt:
 Klasse A: Woensdag en Zaterdag
 Klasse B: Maandag en Donderdag
 Klasse C: Dinsdag en Vrijdag

Bij het kantoor voor bevolkingszaker in Dok II kan met ingang van 1 mei a.s. een **COMMIES** worden geplaatst. Type bekwaamheid vereist.

LUCHTPOSTSLUITINGEN IN DE KOMENDE WEEK
 Maandag: Merauke — Tanahmerah — Biak (extra 06.30 uur.)
 Dinsdag: Wamena.
 Woensdag: Biak — Manokwari — Lae — Sydney.
 Vrijdag: Biak — Manokwari — Sorong — Amsterdam — Djakarta.
 Zaterdag: Biak — Manokwari — Sorong — FakFak — Amsterdam.
 Voor nadere inlichtingen telf. Hla. 114

Het Nederlands efl'al is voor de wedstrijd van zondag a.s. tegen Bulgarije als volgt samengesteld:

De Munck (DOS)		
Wiersma (PSV)	Mijnals (Elinkwijk)	Kuys (NAC)
Muller (Ajax)	Klaassens (Feyenoord)	
Groot (Ajax)	Rijvers (Feyenoord)	
v.d. Kuil (PSV)	v.d. Linden (DOS)	Moulijn (Feyenoord)

Misplaatste april-mop van C.W.N.G.

De Engelse taal heeft vaak wat de Nederlandse niet heeft. De mogelijkheid om met één woord aan te geven wat men in het Nederlands ten minste met enkele woorden moet zeggen. Een van die woorden is: SANE. Dit begrip omvat: (gezond van geest (goed) bij zijn verstand.

Wij dachten er aan hoeveel woorden er in het Nederlands nodig waren om te verklaren wat er in ons om ging toen wij kennis namen van het volgende telegram, dat door het hoofdbesluit der CWNG aan de minister van Binnenlandse Zaken gezonden werd:

wensen uitdrukking te geven aan ernstige verontwaardiging over de redenen welke geleid hebben tot verscherping rassen tegenstellingen in Zuid Afrika, stop. Zagen hierin aanleiding ons te wenden tot gouverneur verband ons inziens gevaarlijke mentaliteit sprekend uit de plaatselijke dagbladen van de laatste maanden, stop. Verbonds bestuur CWNG/Persekding.

In het Engels vonden we er het woord "SANE" voor een begrip dat heel onze twijfel weergeeft.

We hebben lang nagedacht, gezocht in de richting van het carnaval, dat juist uitgelaaid is, maar toch al voorbij is. We hebben hier en daar geïnformeerd, de telegramcopie laten zien. Er overal ontmoeten we schouder-ophalen de mensen, vragende gezichten, uitschietend in een schaterlach. Mensen, die "wetend", grinnikkend zich voortspoeden, en ons lieten staan over de schouder roepend: "goedgeslaagd". Waarop wij de volgende aanschoten . . . met hetzelfde resultaat.

En zo blijven wij dom. En we maakten ons ongerust. We dachten een moment dat we communisten tot vakbond-

leiders hadden die de zaken zo "falie-kant" konden omkeren en nu handig gebruik zouden maken van de toestand in Zuid Afrika om ook hier zo iets te beginnen. Juist omdat het van hetzelfde verbondsbestuur afkwam waarover we eerder schreven dat ze op de verkeerde weg waren, toen met hun beloging of Sentani. U weet, een axioma van de "andere zijde", waarmee wij dan Moskou bedoelden, is nu eenmaal de ander in de schoenen te schuiven wat men zelve wil. Dan wordt de aandacht afgeleid. En kun je het toch lekker doen wijzend op de ander, zodat de aandacht op hem gericht is.

We waren er gewoon confuus van. We wisten niet wat te zeggen en konden de zaak niet voor waar nemen.

We rilden bij de gedachte dat het ernst kon zijn en een dergelijke ei uitgebreed kon zijn door ambtenaren van het Gouvernement van Nederlands Nieuw Guinea. Ambtenaren die, naar we aannemen, toch wel denken!

We waren teneinde raad dat wij zo weinig begrip konden opbrengen voor wat een ander bedoelde. We speculeerden op een goede geest die ons zou inlichten waarom zij zo'n pret hadden die wij het telegram lieven zien.

Het was o.i. een hoogst ernstige zaak. We stonden op het punt Z.E. die in het telegram genoemd werd opheldering te vragen en konden ons nog juist bedwingen bij de gedachte dat Zijne Excellentie toch wel betere dingen te behandelen heeft dan misschien een grap . . . grap . . . grap. NU wisten we het opeens!

Het was gisteren 1 april.

Naar onze smaak, overigens een flauw aprilgrap.

Filmprogramma

ORIENT THEATER
 vertoont heden 2-4 en morgen 3-4
 Première van één van de grootste piraten films:

"PIRATES OF TRIPOLI"
 in Technicolor.
 met Patricia Medina en Paul Henreid
 Sensationele heldendaden, onderwater gevechten om gezonken schatten, spanning en avontuur.

MATINEE: morgen aanvang 10.15 uur v.m.: **Gemengd programma: teken-, lach en natuurfilms** Entree f 1,- p.p.
 Holl.-Binnen heden 2-4: **THE INDIAN FIGHTER** met Kirk Douglas.
 Sentani heden 2-4: **SHE PLAYED WITH FIRE** met Arlene Dahl.

HAVEN maandag 4-4 en dinsdag 5-4: **"SHE PLAYED WITH FIRE"**
 Een zeer goede gansterfilm met Jack Hawkins en Arlene Dahl. Subliem spel van Jack Hawkins, een der sterren van **"THE BRIDGE ON THE RIVER KWAI"**

Aankomst Gaisseau

Naar wij van officiële zijde vernemen wordt de leider van de filmexpeditie die dwars door Nieuw Guinea is getrokken, de heer Gaisseau maandag vana' 4 uur n.m. verwacht aan de sletger bij de Werf.

Prem. van Rood - China naar Birma

De premier van communistisch China Tsjoë En-lai komt voordat hij volgende maand naar India gaat eerst nog drie dagen naar Birma. Hij is daartoe uitgenodigd door de Birmese regering. Tsjoë wordt op 16 april in Rangoon verwacht.

Zijn bezoek aan India heeft plaats van 19 tot 25 april.

Zonnevlekken storen radiouitzending

Zonnevlekken hebben het gehele Australische telegraaf en radioverkeer met andere landen gisteren geheel verstoord. De Australische telefoonverbindingen met Europa, Azië en Afrika waren sedert gisterochtend uit de lucht. De verbindingen over de Pacific (met Amerika) werden na ongeveer 6 uren hersteld. 't Telegraafverkeer werd eveneens gestoord en telegrammen kwamen verminkt door.

Een woordvoerder van Australië's telecommunicatie commissie zei dat de zonnevlekken intenser schijnen dan normaal, terwijl meerdere stormnissen ge-

En dan... een eigen huis in Nederland

Welke bouw mogelijkheden zijn er? Welke formaliteiten moeten worden vervuld? Hoe moet de financiering worden geregeld? Neem B.G. in de arm om u voor te lichten en te helpen! Als u bij B.G. gaat sparen (waarom zou u dat niet nu mee beginnen?) ontvangt u geregeld het B.G. tijdschrift dat u op de hoogte houdt van het bouwen in Nederland. Heeft u eenmaal voldoende eigen geld bijeen (tenminste een paar duizend gulden, maar u mag ook meer sparen) dan zal B.G. u graag helpen, uw bouw-idealen te verwezenlijken. De financiering? De paperassenboel? Zorg dat 't een goed huis wordt? Alles dingen waar bij B.G. u helpen kan! Maak kennis met B.G.! Vraag een brochure „De moderne weg naar het eigen huis“ aan bij W. P. Hamers, Bureau Luchtvaart, Hollandia Dok II.

durende het week einde kunnen worden verwacht.

Stembus uitslag in Argentinië

De einduitslag van de parlementsverkiezingen in Argentinië toont aan dat de grootste groep kiezers blanco heeft gestemd, namelijk 24,9 procent. De grootste oppositiepartij, de radicale volksunie, kreeg net iets minder: 24,7 procent en de regeringspartij van president Frondizi bracht het niet verder dan tot 21,5 procent. Onder de blanco-stemmers bevinden zich velen die hun stembiljetten oningevuld lieten op aanraden van de communisten en Peronisten.

Omdat maar voor de helft van de 92 zetels in de Kamer van Afgevaardigden werd gestemd, bleef de meerderheid voor de Frondizi's partij behouden. De partij zag het aantal zetels slinken van 133 tot 108, zodat haar overwicht niet groot meer is.

Infiltratie van Chinezen

De Indiase premier Nehroe heeft in het parlement in New Delhi meegedeeld, dat met de Tibetaanse vluchtelingen ongeveer vijftig Chinezen het land zijn binnengekomen. Daarvan zijn er een of twee ontsnapt die zich nu in Calcutta ophouden. Nehroe voegde eraan toe dat dergelijke activiteiten scherp worden gecontroleerd.

„De Boekenbeurs“

Heeft voor U:

Paaskaarten, Plakband in diverse Breedtes, boekensteunen, Boterhampapier, Patronenpapier, Pakpapier, Kattpapier, Kastpapier, Doorslagpapier, Bankpost, Fotoalbums, Geldkisten, Huiswerkboekjes, Kasboeken in diverse uitvoeringen, Kleurpotloden, Passerdozen, Telmachinerollen, Boterhamzakjes, Bindtouw, Merkinkt, Verdozen, Schrijfmachineslinteren Carbon, enz. enz.

PHOTO

„Van Leuven“

De **CINEMAX FILM**-camera's zijn er weer! Uitgerust met de standaard en telensens 1.9- die U haarscherpe opnamen opleveren - 6 snelheden - solide mechanisme in een lederen camera tas.

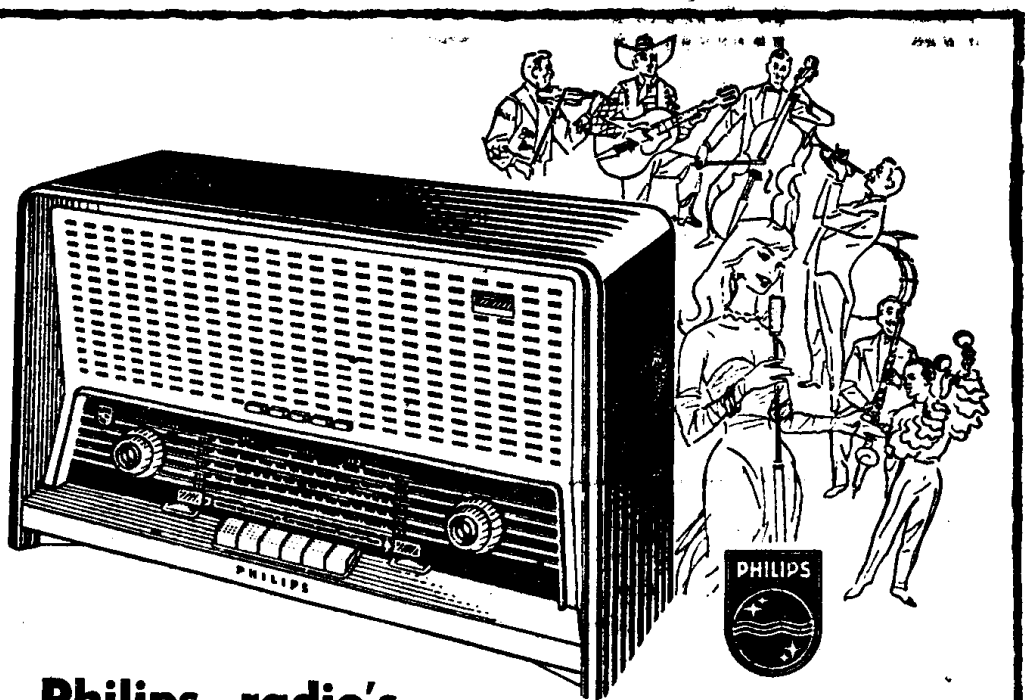
voor de zeer billijke prijs van **f 375.- en f 425.-**

SPORT

„Van Leuven“

QUICK-voetbalschoenen, voetbalshirts en broeken, **RUPAX** en **CEBO**-tennischoenen, tennissokken, Tino shirts, voetbalpompen en zo vele andere artikelen meer! Judo-Gi's en broeken.

Volley-en voetballen binnenkort te verwachten.

Philips radio's -

Glasheldere ontvangst

Selectiviteit, akoestische kwaliteit en betrouwbaarheid zijn de kenmerkende eigenschappen van de Philips wereldontvangers. Een Philips toestel brengt stemmen en klanken uit de gehele wereld in Uw huis.

PHILIPS,
 meer waarde voor Uw geld